

ẤP NỞ TRỨNG CÁ NHÁM BÈO VẪN NÂU (*Chiloscyllium punctatum*)

Chu Anh Khánh, Đặng Trần Tú Trâm, Vũ Thành Long, Trần Thụy Anh
Viện Hải dương học

INCUBATION OF THE BROWN-BANDED BAMBOOSHARK (*Chiloscyllium punctatum*)

Chu Anh Khanh, Dang Tran Tu Tram, Vu Thanh Long, Tran Thuy Anh
Institute of Oceanography

Cá nhám bèo vằn nâu (*Chiloscyllium punctatum*) là loài cá sống đáy, thuộc họ cá nhám râu (Orectolobidae), bộ cá mập (Carchariformes), phân bố từ phía đông Ấn Độ, Indonesia, Australia, Philippines, Nhật Bản, Trung Quốc và Việt Nam. Tại vùng biển Việt Nam, chúng phân bố ở các vùng biển Miền Bắc, Miền Trung và Miền Nam tuy nhiên tần suất bắt gặp hầu như là rất ít.

Tập tính: sống đáy, thường được tìm thấy ở các rạn san hô, nơi có nền đáy cát và ít bùn từ vùng triều tới độ sâu khoảng 85m nước, là loài cá rất hiền, thích bóng tối, thường xuyên nằm dưới đáy, rất ít vận động, ăn các loại cá nhỏ như cá nục con, cá cơm, các giáp xác nhỏ, chúng đẻ trứng trên nền đáy, các trứng sẽ phát triển nhờ nở hoang cho đến lúc nở.

Đặc điểm: Là loài cá có bộ xương bằng sụn, không có bóng hơi, cá con có nhiều vết màu nâu đậm quanh thân như một bức tranh, khi trưởng thành các vết màu sẽ mờ dần và thường chuyển sang màu xám hoặc nâu nhạt. Toàn thân có chiều dài khoảng 1 mét, mảnh mai với cái đuôi thon dài, có hai vây lưng bằng nhau.

Ở Bảo tàng Hải dương học hiện nuôi 3 loài cá nhám để phục vụ nhu cầu tham quan của du khách (cá nhám beo, cá nhám bèo vằn nâu, cá nhám trúc). Các loài cá này được nuôi trong các bể kính có mái che, nước chảy tuần hoàn và có sục khí liên tục. Chúng được cho ăn đầy đủ bằng các loại cá con tươi, cho ăn mỗi ngày 1 lần đến no và

được kiểm tra các yếu tố nhiệt độ, pH thường xuyên. Điều kiện nuôi hiện tại trong phòng nhiệt độ thường dao động 25,9-31,0°C và pH khoảng 8,4-8,8.

Nhận thấy việc tiếp tục cho sinh sản và ấp trứng cá nhám bèo vằn nâu trong môi trường nuôi nhốt tại Bảo tàng là cần thiết vì vấn đề bảo vệ và phát triển nguồn lợi loài cá này là loài có giá trị kinh tế cao, có thể sử dụng làm thức ăn, mặt khác nó cũng được nuôi làm cảnh trong các Aquarium. Việc nghiên cứu và cho sinh sản nhân tạo đối với các đối tượng cá sụn nói chung là rất ít và cá nhám bèo vằn nâu chưa được quan tâm nên chúng tôi đã thử nghiệm ấp trứng cá nhám bèo vằn nâu trong phòng nuôi của Bảo tàng.

Hai cặp cá nhám bèo bố mẹ được nuôi trong hồ thể tích 5x2x0,8m³ ở Bảo tàng từ năm 2006 và bắt đầu sinh sản từ năm 2009, trứng cá được thu và chuyển vào bể ấp kích thước 80x40x60cm, bố trí sục khí liên tục và có nước chảy tuần hoàn, nước được thay định kỳ 50%/ tuần. Trứng cá dạng túi dài khoảng 10cm (Hình 1) với trọng lượng khoảng 10-12gam. Sau gần 4 tháng ấp (100-110 ngày) cá con nở có chiều dài 12-14cm, trọng lượng 10-12gam, hiện tại đàn cá nhám bèo vằn nâu gồm 6 cá con đầu tiên chúng tôi cho ấp nở đang sống tốt và đã chuyển ra Aquarium cho khách tham quan (Hình 2). Sau 2 tháng nuôi chúng đạt chiều dài 20-25cm, trọng lượng 35-36gam.

Hình 1. Trứng cá nhám bèo vằn nâu
Fig. 1. Egg of the brown-banded bambooshark (*Chiloscyllium punctatum*)

Hình 2. Cá nhám bèo vằn nâu 1 tháng tuổi
Fig. 2. The brown-banded bambooshark (*Chiloscyllium punctatum*) at one month of age

Người nhận xét:
- TS. Trương Sĩ Kỳ